

Zaznamenali sme

■ Pri príležitosti stého výročia narodenia významného slovenského spisovateľa Františka Švantnera (1912–1950) sa 2. februára 2012 uskutočnila v Ústave slovenskej literatúry SAV medzinárodná konferencia *František Švantner: život a dielo*. S odbornými príspevkami na nej vystúpili slovenskí literárni vedci (T. Horváth, M. Součková, J. Kuzmíková, I. Hajdučeková, P. Zajac, D. Teplan) i zahraniční slovakisti (z Poľska J. Goszczyńska, R. Majerek, L. Spyrka, M. Papierz, M. Buczek, zo Španielska C. Simon Alegre, z Čiech D. Ivanova a z Nemecka L. Richter). Popri príspevkoch orientovaných prevažne na interpretačné aspekty vybraných textov, ich žánrové podoby a filozofické podložie, priestor dostala tiež inonárodná recepcia a translatológovia, ktorí priblížili praktické problémy spojené prekladmi Švantnerových textov do nemčiny a poľštiny. Príspevky potvrdili trvalé hodnoty diela tohto kľúčového slovenského prozaika 20. storočia, ako ich odkryli už staršie literárnovedné výskumy, ale aj ukázali, akým smerom postúpil švantnerovský výskum v súlade s najaktuálnejšími literárnovednými prístupmi, a to aj v širšom ako iba domácom kontexte.

Jana Pácalová

■ Vo februári 2012 sa na Slovensku po prvý raz konal Mesiac LGBT histórie, ktorý má v západných krajinách dlhú tradíciu. Občianske združenie *Iniciatíva Inakosť* zorganizovalo diskusiu pod názvom *Dejiny teplého (Česko)Slovenska* v bratislavskej Open Gallery. Literárny historik a komparatista Martin C. Putna a historik Jan Seidl z Fakulty humanitných štúdií Univerzity Karlovy v Prahe predstavili knihu *Homosexualita v dejinách české kultury* (Academia 2011), ktorá je prvou svojho druhu v krajinách bývalého Československa. Editor M. Putna je zároveň autorom väčšiny príspevkov, J. Seidl sa na práci podieľal spoluautorsky a sám pripravuje publikáciu o problematike perzekúcie homosexuality. Stretnutie moderovala odborníčka z oblasti rodových štúdií J. Zezulová, M. Macko z Historického ústavu SAV referoval o neexistencii seriózneho akademického výskumu v oblasti histórie a kultúry sexuálnych menšín na Slovensku. Publikácia *Homosexualita v dejinách české kultury* sa zaoberá literatúrou, výtvarným umením, divadlom a filmom, je výstupom z medzinárodnej konferencie *Homosexualita v českých zemích a humanitní vědy* (konanej v roku 2009 na FHS UK). Záznam z diskusie si možno pozrieť na <http://vimeo.com/37210182>.

Jana Cviková

■ Na pôde Prešovskej univerzity v Prešove vystúpil dňa 26. apríla 2012 profesor Ján Zambor, vedecký pracovník Ústavu svetovej literatúry SAV s prednáškou *Zvukové tvarovanie poézie*, spojenou s prezentáciou jeho personálnej prekladovej antológie *Knihy ruskej poézie*

(Prešov, 2011). Hovoril najmä o preklade ruského veršového systému (amfibrachy, anapestu, dolníka, prízvučného hexametru a pentametru, polyrytmie, voľného verša, zaumného jazyka, rýmu a eufonickej výstavby), pričom sa zameral na javy, ktoré sú v slovenskej poézii neštandardné. Prednáška odznela v rámci podujatia Akademický Prešov, jej spoluorganizátormi boli Klub nezávislých spisovateľov, Inštitút prekladateľstva a tlmočníctva Filozofickej fakulty a Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity. Podujatie uvádzala profesorka Anna Valcerová, báseň Mariny Cvetajeovej zarecitovala Ivana Hostová. Štúdia J. Zambora bude publikovaná v tohtoročnom 1. čísle časopisu Fragment.

Redakcia

■ **Pod názvom „Indiánsky Orfeus“ u Leonarda Cohena (*Beautiful Losers*) a Jacquesa Ferrona (*Le Ciel du Québec*) sa dňa 25. apríla 2012** v priestoroch Ústavu svetovej literatúry SAV konala hosťovská prednáška profesora Petra Kylouška, znalca frankofónnej kanadsko-quebeckej literatúry, ktorý v súčasnosti pôsobí na Inštitúte románskych jazykov Masarykovej univerzity v Brne. Vo svojej prezentácii pútavým spôsobom predstavil románovú tvorbu uvedených autorov - anglofónneho Leonarda Cohena s blízkym vzťahom k francúzskej kultúre a quebeckého spisovateľa Jacquesa Ferrona - so zreteľom na inšpiráciu indiánskym mýtom o Orfeovi a jeho románové spracovanie. Účastníci prednášky, medzi ktorými nechýbali pracovníci a doktorandi ústavu a hostia z iných vedeckých inštitúcií, sa tak mohli presvedčiť o aktuálnosti a potenciálnom využití mýtu aj v širších literárnych a umeleckých súvislostiach.

Silvia Štofková

■ **Ve dňoch 17. – 20. května se v Praze konal 18. ročník mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy 2012.** Letošním čestným hostem bylo Rumunsko, proto Rumunský kulturní institut nabídl návštěvníkům bohatý program v podobě diskusí a četby z děl básníků, prozaiků a dramatiků jako Gabriela Adameşteanu, Ştefan Caraman, Petru Cimpoesu, Mircea Dinescu, Gabriel Chivu, Florin Lăzărescu, Simona Popescu, Nicolae Prelipceanu, Răzvan Rădulescu a Adina Rosetti. Na veletrhu byly také k vidění výstavy věnované rumunskému komiksu a dramatikovi I. L. Caragiálovi. Doprovodný program zahrnoval promítání současných rumunských filmů, scénická čtení na jevištích pražských divadel, vystoupení folklórního souboru z Alba Iulie a ukázky tradičních lidových řemesel.

Jarmila Horáková

■ **Pod názvom Dni románskych štúdií prebehla v dňoch 23. – 24. septembra 2011 medzinárodná romanistická konferencia**, ktorú usporiadali všetky oddelenia Katedry romanistiky na FF KU v Bratislave pri príležitosti 90. výročia založenia Filozofickej fakulty KU. Išlo o druhé vedecké stretnutie v poradí, orientované na najnovší výskum v oblasti lingvistiky, literatúry, translitológie a didaktiky. Jej cieľom bolo pokračovať a ďalej rozvíjať recipročné vzťahy medzi slovenskými a zahraničnými univerzitami na úrovni pedagogiky, špecializovaného výskumu i doktorandských štúdií. Konferenčnými jazykmi boli francúzština, španielčina, taliančina, portugalčina a rumunčina, pričom jednania prebiehali v paralelných sekciách. Konferenciu otvoril príspevok k novým tendenciám výskumu literatúry (L. Vajdová, ÚSvL SAV), podstatné však bolo predstavenie smerov štúdia a prednášok na jednotlivých univerzitách, v rámci ktorých dostali možnosť predstaviť vlastné koncepcie tímy profesorov a študentov zo zahraničia.

Libuša Vajdová